

เครือข่ายเพื่อสนองโครงการในพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ภาคกลางตอนบน

ข้อถลงจากประธานเครือข่ายเชิงประเด็น

เครือข่าย C-อพ.สธ. ภาคกลางตอนบน เป็นเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการทำงานเพื่อสนองโครงการในพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ของสถาบันฯที่เป็นสมาชิก ทั้งในการพัฒนาบุคลากรเพื่อจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรของเครือข่าย การประชุมประสานงานระหว่างเครือข่าย การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์งานของเครือข่ายในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการเผยแพร่ผลงานของ อพ.สธ. ต่อเยาวชน และประชาชนทั่วไป

ประวัติความเป็นมาของเครือข่ายฯ

จากพระปรีชาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงเล็งเห็นความสำคัญในการรักษาฐานทรัพยากรของประเทศ ทั้งที่เป็นทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ ตลอดจนทรัพยากรทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา อันเป็นรากฐานที่จะนำไปสู่การพึ่งตนเองได้ในที่สุด พระองค์ได้ทรงจัดตั้งโครงการพระราชดำริหลายโครงการฯ ทั้งเพื่อการอนุรักษ์พันธุกรรมของพืชหลายชนิด ทำการทดลองเพาะปลูกในแปลงทดลอง และแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีก็ได้ทรงจัดตั้งโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ตามแนวทางพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งโครงการดังกล่าวมีการดำเนินงานตามแผนแม่บทภายใต้กรอบการดำเนินงาน 3 กรอบ ได้แก่ กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร กรอบการใช้ประโยชน์ทรัพยากร และกรอบการสร้างจิตสำนึกในการรักษาทรัพยากร โดยมีการกำหนดกิจกรรมภายใต้กรอบแต่ละกรอบ เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามพระราชกระแสในการดำเนินงานที่ปรากฏในแผนแม่บทของ อพ.สธ. ว่า “ให้ดำเนินการตั้งแต่อยอดเขาถึงใต้ทะเล” และ “ให้อนุรักษ์พืชพรรณของประเทศและดำเนินงานให้เป็นธนาคารพืชพรรณ”

ในปัจจุบันมีหน่วยงานที่เข้าร่วมสนองพระราชดำริใน อพ.สธ. ในหลายระดับ ทั้งในส่วนของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต.และเทศบาลตำบล) กรม กอง กระทรวง รวมถึงกลุ่มบุคลากรที่มาจากหลายหน่วยงานที่มารวมตัวกัน ได้แก่ ชมรมนักชีววิทยา อพ.สธ. และชมรมคณะปฏิบัติงานวิทยาการ อพ.สธ. ที่มาช่วยเป็นฝ่ายสนับสนุนด้านวิชาการให้แก่หน่วยงานต่างๆเหล่านี้ ในส่วนของมหาวิทยาลัยต่างๆที่มีบุคลากรสายวิชาการด้านต่างๆเป็นจำนวนมาก มีหลายมหาวิทยาลัยได้เข้าร่วมสนองพระราชดำริมาเป็นเวลานาน ซึ่งบุคลากรของมหาวิทยาลัยส่วนหนึ่งได้เข้าร่วมสนับสนุนในฐานะสมาชิกของชมรมนักชีววิทยา อพ.สธ. หรือชมรมคณะปฏิบัติงานวิทยาการ อพ.สธ. อยู่แล้ว แต่ยังมีสถาบันระดับอุดมศึกษาอีกเป็นจำนวนมากที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมสนองพระราชดำริ แต่ยังมีขาดข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อเข้าร่วมสนองพระราชดำริใน อพ.สธ.

ด้วยเหตุนี้ทางสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) ในฐานะที่มีหน้าที่ในการเสนอนโยบาย แผนพัฒนาและมาตรฐานการอุดมศึกษาจึงได้ทำการจัดตั้งเครือข่ายเชิงประเด็นเพื่อสนองพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (เครือข่าย C-อพ.สธ.) ภายใต้เครือข่ายเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา เพื่อให้การสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นสมาชิกของเครือข่ายฯ ในแง่ของการประชาสัมพันธ์ เชิญชวนสถาบันอุดมศึกษาเข้าร่วมสนองพระราชดำริในโครงการ อพ.สธ. ช่วยกำหนดทิศทาง จัดทำแผนแม่บท ติดตามผลการดำเนินงาน และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอเครือข่ายเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา และสกอ. รวมทั้งให้คำแนะนำและสนับสนุนสมาชิกสถาบันให้มีการทำงานที่ต่อเนื่อง

งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการโครงการ/กิจกรรม

- เครือข่ายเพื่อสนองโครงการในพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)
 ภาคกลางตอนบนจำนวนทั้งสิ้น 330,000 บาท
- สนับสนุนแผนการดำเนินงานโครงการฯ เครือข่ายประจำปี 2564 จำนวนเงิน 100,000 บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน)
 - โครงการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดทำข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น ประจำปี 2564 จำนวนเงิน 230,000 บาท (สองแสนสามหมื่นบาทถ้วน)

ผลงานของโครงการ/กิจกรรม ที่ได้รับการสนับสนุนจาก สป.อว. ประจำปี 2564

เครือข่ายเชิงประเด็น โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (เครือข่าย C-อพ.สธ.) ประกอบด้วยสถาบันในกลุ่ม G5 และ G6 จำนวน 46 สถาบัน มีสมาชิกเครือข่ายบางส่วนที่ได้เข้าร่วมสนองพระราชดำริแล้ว โดยได้ดำเนินกิจกรรมในการเก็บรวบรวมข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่นจากหลายพื้นที่ แต่เนื่องจากข้อมูลเหล่านี้กระจัดกระจายอยู่ในสถาบันที่รับผิดชอบ ไม่มีกลไกในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ ขาดความต่อเนื่อง และไม่สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์ เปรียบเทียบ เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการอนุรักษ์ รักษา และพัฒนาทรัพยากรเหล่านี้ได้ เครือข่าย C-อพ.สธ. ภาคกลางตอนบน จึงได้จัด “โครงการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดทำข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น” ในวันที่ 12 ตุลาคม 2564 เวลา 09.00-16.00 น. ในรูปแบบการอบรมแบบออนไลน์ผ่าน ZOOM โดยผู้เข้าร่วมอบรมได้รับความรู้ในเรื่องการดาวน์โหลดและติดตั้งแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือ การใช้งานแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือและเว็บไซต์ในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ การสมัครสมาชิก การเข้าสู่ระบบ แดชบอร์ด ที่ต้องการสำรวจ การสำรวจข้อมูลฟอร์ม และสรุปข้อมูลการสำรวจ เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่นเข้าสู่ระบบดังกล่าว โดยมีเจ้าหน้าที่ศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. ศูนย์ประสานงานงาน อพ.สธ. สถาบันการศึกษา และหน่วยงานท้องถิ่นเข้าร่วม 13 หน่วยงาน จำนวนผู้เข้าอบรมทั้งสิ้น 57 คน

